

STANOWISKO
Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Wałbrzychu
z dnia 4 lipca 2022 r.

w sprawie wniosku do Trybunału Konstytucyjnego
o zbadanie zgodności z ustawą zasadniczą regulacji ustawy z dnia 6 lipca 1982 r.
o radcach prawnych Dz.U. z 2022 r., poz. 1166, dotyczących zasad przynależności
do samorządu zawodowego (sygn. akt K 6/22)

Na podstawie §2 ust. 2 Regulaminu działalności samorządu radców prawnych i jego organów, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 34/VII/2008 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 26 września 2008 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu działalności samorządu radców prawnych i jego organów (tekst jednolity – załącznik do Uchwały Nr 391/XI/2021 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 29 grudnia 2021 r.), Rada Okręgowej Izby Radców Prawnych w Wałbrzychu przyjęła stanowisko o treści:

W dniu 22 kwietnia br. grupa posłów złożyła wniosek do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z ustawą zasadniczą regulacji ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych Dz.U. z 2022 r., poz. 1166 dotyczących zasad przynależności do samorządu zawodowego (sygn. akt K 6/22). Przedmiotowy wniosek wskazuje na niezgodność art. 49 ust. 1 i 3 ustawy o radcach prawnych z art. 17 ust. 1, art. 20 w zw. z art. 22 oraz z art. 65 ust. 1 w zw. z art. 58 ust. 1 i w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. W ocenie grupy posłów, przynależność radców prawnych do okręgowych izb radców prawnych według kryterium terytorialności, ma jakoby ograniczać ich prawo do wykonywania zawodu, wolność działalności gospodarczej i wolność zrzeszania się. Kwestionuje się również kompetencję samorządu zawodowego do tworzenia okręgowych izb radców prawnych.

Rada Okręgowej Izby Radców Prawnych w Wałbrzychu – nie zgadzając się z treścią przedmiotowego wniosku grupy posłów do Trybunału Konstytucyjnego – podkreśla, że zawód radcy prawnego jest zawodem zaufania publicznego, powołanym do świadczenia pomocy prawnej na rzecz każdego podmiotu oraz ochrony praw i wolności człowieka oraz obywatela. Samorząd zawodowy radców prawnych na mocy Konstytucji RP sprawuje pieczę nad należytym wykonywaniem zawodu w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Tylko niezależni, samorządni i wolni radcowie prawni zrzeszeni w autonomicznym samorządzie zawodowym mogą prawidłowo wypełniać swe konstytucyjne i ustawowe obowiązki.

Aktualnie obowiązujący model ustrojowy samorządu radców prawnych, oparty o zasady autonomii i rozdzielania kompetencji pomiędzy struktury okręgowe i krajowe, jest gwarantem wykonywania zawodu radcy prawnego w sposób profesjonalny, wolny i niezależny na terenie całego kraju i w formie dopuszczonej przez ustawę o radcach prawnych. Pomoc prawna świadczona przez niezależnych od władz publicznych prawników jest natomiast jedną z niezbędnych gwarancji właściwej ochrony praw podmiotowych.

Autonomia samorządów reprezentujących zawody zaufania publicznego, w tym autonomia samorządu radców prawnych oraz związane z tym w sposób nierozdzielny gwarancje niezależności profesjonalnych pełnomocników prawnych służą realizacji prawa do sądu. W należycie funkcjonującym systemie wymiaru sprawiedliwości, zapewnianie i zagwarantowanie każdej jednostce możliwości skorzystania z niezależnej pomocy prawnej staje się w konsekwencji jednym z mierników praworządności.

Ustrój samorządów zawodowych nie może być modyfikowany w sposób, który może naruszać konstytucyjne wolności i prawa oraz zasady ustrojowe państwa. Rezygnacja z dotychczasowego modelu obowiązkowej przynależności do struktur samorządowych wskazanych przez ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (okręgowe izby radców prawnych) zniweczy istotę zapisu art. 17 Konstytucji RP. Podważenie istoty silnej samorządności prawniczych zawodów zaufania publicznego sprawi, że zawód radcy prawnego trafi pod kontrolę państwa lub zostanie poddany wpływom różnych grup interesów ekonomiczno-gospodarczych.

Rada Okręgowej Izby Radców Prawnych w Wałbrzychu, biorąc pod uwagę, że sprawa o sygn. akt K 6/22 rozpoznawana przez Trybunał Konstytucyjny ma istotne znaczenie z punktu widzenia gwarancji ochrony praw i wolności jednostek oraz funkcjonowania okręgowych izb radców prawnych, jako niezależnych, konstytucyjnie umocowanych reprezentantów zawodu zaufania publicznego, wspiera działania Krajowej Rady Radców Prawnych związane z jej wnioskiem do Prezesa Trybunału Konstytucyjnego o umożliwienie przedstawienia – w trybie § 31 ust 3 Regulaminu Trybunału Konstytucyjnego – stanowiska w sprawie o sygn. akt K 6/22 rozpoznawanej przez Trybunał Konstytucyjny.

Stanowisko podjęte przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumienia się na odległość, na podstawie art. 14hb ustawy z dnia 2 marca 2020 r. – o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2095), w związku z §5 ust. 1 Uchwały nr 727/X/2020 Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Wałbrzychu z dnia 30.04.2020 r. – w sprawie: podejmowania uchwał przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumienia się na odległość lub w trybie obiegowym przez Radę i Prezydium Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Wałbrzychu w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19.

DZIEKAN RADY

Marek Majka